Барыы дойдулар пролетарыйдара, хаалбыыт!

САНТА ОЛОХ

Хаһыат 1931 сыл алтыныы 15 нүүмүрүттан тахсар

ССКП ЧУРАПЧЫТААҺЫ РАЙКОМУН УОННА НАРОДНАЯ ДЕПУТАТТАР ОРОЙУОННААҺЫ СОВЕТТАРЫН ОРГАНА

№ 6 (6142) | 1985 сыл Тохсунньу 12 күнэ СУБУОТА | Сыната 2 харчы.

1985 сыл олунньу 24 күнэ ★ Баскыһыаннаа

РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарыгар уонна олохтоох Советтарга быыбардар

Хонон турдах ахсыс дьоҥуннаах общественнай-политическай событиева—РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарын уонна народнай депутаттар олохтоох Советтарын быыбардарыгар баллаанньа улаан күүһүрүн, тэтимирэн иҥэр. Бу күннэргэ депутаттарга кандидаттарык туруоруу үгэннаах бара турар, быыбардар иннилэриннээҕи үөкүрүүттардаабы сүбэ мунньахтар сараланнылар.

Бу аппаратаах кампаанньа массабай-политическай үлэ кэнниэрэ агитпунктар буолаллар. Кинилэр үлэлэриттэн быыбардары үчүгэй боломуоҕа көрсүү уонна үрдүк таһымнаах агитацияны ыытыахтаах. Ол

Агитпункт

иһин партийнай тэриллэлэр, агитпуннар начальниктарынан дьоҥу кытта үлэҕа опыттаах, сүрүннээх боломуоҕа коммунистары, комсомолецтары, партийнай суох активистары сүүрдэтиллэр, кинилэр үлэлэрин күүһүн сайалаллар. Мугудайга, Хоптоҕоҥо, Болугураҥа, оттон да үгүс сирдэргэ агитпуннар бэйэлэрин үлэлэрин тэрээфинньэхтик саралаталлар, быыбардаччылар ортолорунан үгүс оруттаах агитационнай-массабай үлэни ыытан эрэллэр.

Агитпуннар, сурунаал, Культура дьиэлэриттэр кинолаллар, онон быыбардаччылар күн аайы сылдьан ыраас дьаһалларга кыттыылларыгар усулуобуйа толору тэриллиэ».

Ол эрээри сорох сирдэргэ агитпуннар билигин даҕаны эрэйиллэрин курдук үлэлии илиитэр. Соловьевка уонна Сылаанда Культура дьиэлэрэ тымныылара дьоҥу тумуйа, быдаанньыыт дьаһалларын ыытыыга кыраата суох хаһыйдэрэ үөскэтиахтэрин сөп. Толой Дириитэр уонна Туойоҕо агитпуннар өссө даҕаны дьоҥу түмэ, ыытыра турар гына туһаайдык оҥоһуллуо илиитэр. Итиэ иитэрэстэр бэрт тургэнник туоратыллыах туустаахтар.

Хас биирдии агитпункт кичэйэхтэх оҥоһуллан туһаныллаах партийнай тэриллэлэн бэйэрэммит былаан быыстыанан үлэлиэхтээх. Ол туолуута күннэтэ тэриллиэхтээх уонна хонтуруоланыахтаах. Бэлиитэмнэт дьаһалларга быыбардаччылар активнайдык кыттыылара ситиһиллиэхтээх.

Агитпункт үлэтэ дьон олорор уонна үлэлиир сирдэриэн иитэр дьаһалларын ыытарыгар ыкса сибээстэниэхтээх, табатык дьүөрэлэниэхтээх. Оны агитпункт уонна кини агитпитэб начальниктара, микрорайоннар советтара хаачыйыахтаахтар, олохтоох партийнай тэриллэлэр кэнниэн сүрүннүүхтэхтэр.

Сотору ерийүөхтэ быыбардар иннилэриэхэ үөкүрүттардаабы сүбэ мунньахтар, депутаткка кандидаттары кытта көрсүүлэр, оттон да атын быыбар кампаанньатын ураты суолталаах дьаһаллара сараланыахтара, быыбардаччылар ыытыллыахтара ыйаныахтара. Итиэнэ сибээстээн агитпуннарга сылдьаатчы ахсаана бэлэмнии хаһыаҥ, бастайданнай дьүөҥүүрүүтүгэ олохтуоҕа. Массабай-политическай үлэ, быыбардаччылар сыныйдаммаларын тэрийии үлэм үгүс түбүгү, үчүгэй тэрээфини ирдиэҕэ. Агитпункт, кини актива оно бары өттүнэн балаан буолуохтаах.

Быыбардар иннилэриэхэ массабай-политическай үлэ кэнниэрэ хаһаайыттарынан туһаныллаах Культура дьиэлэрин үлэһиттэрэ буолаллар. Кинилэр агитационнай-массабай үлэҕэ ордук активнайдык кыттар, үлэһиттэр сыныйалланнарын тэрийиэҥ уустуран самодеятельность кыттыылаахтарын, агитхудбригадаларын чилиэннэрин иитиэхтэрэ, сатабылаахтык туһанар өйдөбүнэстэхтэр.

Партийнай тэриллэлэр агитатордар, политинформатордар, лектордар агитпункт үлэтэтэр күннэтэ кыттыыларын сатаһыах, кинилэргэ көмөҕө сөпкөрдөрү, инструктаажтары бэлэмнэлахтык тэрийиэх туустаахтар. Лекциялар, дакылаатта, бэсэдэлэр сүүрүн темаларынан «Советскай быыбардыыр система—саан дойдуга саамай демократическай система», «Советтар—дьиҥнээх норуот былаһын органнара, кинилэр депутаттара—норуот итэриэлээхтэрэ» диэн темалар, ССКП XXVI съезтин, партия Кинн Комитетын ол кэнниэрэ Пленумнарын маатырыйдалара, ССКП ис уонна тас политикатын сатаһыллара, советскай норуот уон биирис пятилетка сорудахтарын толоруута аймыныллыах үлэтин үгүннүрү түмүктэрэ буолуохтаахтар.

Массабай-политическай үлэҕэ кылаабынайа—кини дьоҥҥо тиийиитэ, үрдүк идейэлэ. Партийнай тэриллэлэр лекциялар, дакылаатта, бэсэдэлэр идейэлэ ис хоһоонноругар, итэриэстэргэ ураты болҕомтону ууруохтаахтар, үрдүк кердбөлүү туруоруохтаахтар.

1985 сылга олунньу 24 күнэ

Бэрэбиэ Мугудайдаабы сельскай Культура дьиэтигэр Кара Маркс аатынан совхоз маннааҥы отделениетын рабочайдара уонна сулуустаалаахтара, инженер-олохтоохторо бэйэлэрэн быыбар иннилэрэ мунньахтаныгар үөрэ-көтө мунньуннулар.

Мунньаҕы совхоз профсоюзнай комитетын председателэ М. М. Сидоров аһар. Кини тылы ССКП райкомун бастакы секретаря И. И. Листиковка биэрэр.

Таһаарыы И. П. Листиков, РСФСР уонна Саха АССР Верховнай Советтарын кэнэҥэ олохтоох Советтар быыбардарыгар бэлэмнэнии ороҕуонуна үөкүү политическай уонна үлэҕэ сегодняшнай бэйиилэрэ-майгыларын тэрээфинньэхтик ыытыллыан иһэрин бэлиитэрэн туран, ороҕуон үлэһиттэрэ, оҥ иитэр Кара Маркс аатынан совхоз коллектива, аҥаардас хаһаайыстыбаннай сылы хайдах түмүгүнэн битэрдиэ, 1985 сылга кинилэр иннилэригэр хаанык чаҕы сорудаҕы туруоруохтаахтарын сиҥнэн биэрэ сылдьыннылар. Итиэннэ салгыы кини бүүн республика государственнай бюджетын үрдүк органнарыгар депутаткка кандидаты туруоруох итэрэх тиксибэтин иитиннилэр.

Требуулаах совхоз отделениетын бригадаларын И. Д. Пермяков таһаар. Кини Саха АССР Верховнай Советтэн быыбарытар 126 №-дээх Одьулуунналаах быыбардыыр үөкүрүккэ депутаткка кандидатынан совхоз Мугудайдаабы отделениетын Дьыбылтах комсомольскай-ыччат фермэтин ыанньыксыта ЫБСЛКС чилиэнэ Дарья Михайловна Потапованы туруоруох этии кандидаттаах мунньах кыттыылаахтара көхтөөх ытык тыаһыанан көрсүттүлэр.

—Дарья Михайловна 1981 сылдааҕы Дарин орто оскуолатын бүтэриэҕиттэн бэйиэхэ ыанньыксытынан үлэлиир,—диэтэ И. Д. Пермяков.—Ити кэмтэ кини бэйэтин үлэҕэ дьоҕурдаах уонна дьулуурдаах сүүсүүт быыстыанан көрдөрдө: аҥаардас сылга икки тыаһыгычаалаах кирбиини аһары түстэ. Дарья Михайловна үрдүк өкөрүмүтүнэн үлэтэ ЫБСЛКС Кинн Комитетын «Пятилетка аҕыс тиэрдиэҕэ» знагынан, комсомол уобаластаабы комитетын Бочуотунай грамотатынан бэлиитэммите.

Тылы республика үтүөлүөх механизатора, Октябрьскай Революция ордена уонна «Бочуот Знака» орден кавалера И. Е. Яковлев ылар. Кини Саха АССР Верховнай Советыгар депутаткка кандидатынан ферма старшайа Д. М. Потапова туруоруллуутун иҥ сүрэҕиттэн бөҕиэрэрин биллэрэр уонна Дарья Михайловна норуот үрдүк итэриэлин толоруо диэн бүүтүн эрэнэрин этэр.

Итиэннэ салгыы Д. М. Потапова кандидатуратын өйөөн сүүсүүт И. Д. Петрова, племлаборант В. М. Синцова, Мугудай сельскай Советын исполкомун председателэ М. Д. Кренникова, Бахсы орто оскуолатын учуутала Д. А. Абрамов уо. д. а. тыл эттилэр.

Мунньах кыттыылаахтара Саха АССР Верховнай Советын быыбарытар 126 №-дээх Одьулуунналаах быыбардыыр уонна депутаткка кандидатынан Дарья Михайловна Потапованы туруоларга бэрт сааннаах уурах ылынныылар.

Ударнай вахтаҕа

ОДЬУЛУУН. «Аартык» комсомольскай-ыччат ферма старшайа Александр Парфенов аҥаардас сылга ыанньыс ахсыттан 2659-түү кг, ол иҥэр кыстык үс нийигэр 194-түү кг, үрдүк ахсаан үрдүгүнэн сорудаҕын хаппа аһаран ороҕуонналаах Бочуот дуоскатыгар таһаарыллар чаҕыҥа тиэстэ. Бэйэ кыстык устата хас биирдии фуражнай ыанньыстан 1623-түү кг үүтү ыыр эбэҥэлэстибэлээх. Оны даҕаны толоруо диэн эрэнэбит.

М. Колесова.

ХАДААР. Уорба биригэдиэнэ эдэр суоҕуттаах Марфа Гаврильева уонна Николай Прокопьевтаах, Маҥа-Хаҥалас ороҕуонун «Үрдүк төлөбүтүү маастардара» хамсаһыы кыттыылаахтарын бачымнарын дьаһаланан ойуулаан. Николай интенсивнай готтуга туруоран 10 бороскутун хас биирдиитин кыстык үс мөҥүгэр 77-дии кг, суукаара 865-тии грамм, оттон Марфа 61-дии кг, суукаара ортоотунан 681-дии грамм төлөбүттүлэр.

П. Тарасов.

БОЧУОТ ДУОСКАТА

1984 сыл түмүгүнэн общественнай суйут интонтатар уонна тыа хаһаайыстыбатын бородуукталарын ситиэрэ таһаарыыга итиннэ соҕотоҕун саалаһыыларга социалистическай куоталаһыыга үрдүк кордорүүлэри ситиспит маннык совхозтар, совхозтар отделениелэрэ, үлэ коллективтэрэ ороҕуонналаары Бочуот дуоскатыгар таһаарыллаллар:

СОВХОЗТАРТАН

Субуруускай аатынан совхоз (директор Ефремов А. В., партком секретаря Никитин С. И., профком председателэ Атласова У. Н.).

«Мыҥдаҕаайы» совхоз (директор Чичигинаров В. Н., партком секретаря Яковлев Н. Н.), профком председателэ Попов С. Е.).

ОТДЕЛЕНИЕЛАРТАН:

Мугудай отделениета (управляющай Пермяков И. Д., партбюро секретаря Дьяконов Л. А., сельсовет исполкомун председателэ Кренникова М. Д.).

Болтаҥо отделениета (управляющай Смирнова Г. В., партбюро секретаря Попова Т. В., сельсовет исполкомун председателэ Павлункай Б. К.).

Соловьев отделениета (управляющай Яковлев Н. Н., партийнай тэриллэ секретаря Макаров А. Е.).

ЫАННЬЫК ФЕРМАЛАРЫТТАН

«ЫБСЛКС 60 сылга» ферма коллектива (Хадаар отделениета, старшай Осипова М. В.)

СЫЛГЫ ИИТЭР ЗВЕНОЛАРТАН

Хатылы отделениетын сылгыһыттарын звенята (звеньевой Попов Е. Ф.).

САҺЫЛ ФЕРМАЛАРЫТТАН

Бахсыталаах нырымахтаах хара саһылы иитэр ферма коллектива (старшай Винокурова Ф. Ф.)

СУБАНЫ УОТАР ЗВЕНОЛАРТАН

Болтоҥо отделениетын звенята (старшай Каптузов С. Н.).

ОТТУУР ЗВЕНОЛАРТАН

Болтоҥо отделениетын Седалищев В. П. II иэстэнэ-иликинэн үлэлиир звенята.

Арыылаах отделениетын Попов Д. Д. иликинэн оттуур звенята.

СИИЛЭС ЗВЕНОЛАРЫТТАН

Болугур отделениетын Ноев Д. М. салайар звенята.

БУРДУК ЗВЕНОЛАРЫТТАН

Соловьев отделениетын Николаев Г. Д. салайар звенята.

Саха АССР Верховнай Советыгар депутаткка кандидаты туруоруу

СССП райкомугар, райсовет исполкомугар

КЫСТЫК ҮС ЫЙА: ТҮМҮКТЭР уонна СОРУКТАР

ССКП райкомун бюрота уонна райсовет исполкома оройуонга 1984-1985 сс. общественнай суоһу ыстыгын бастакы үс ыйын түмүктэрин аҕыйаттылар.

Ити кэмнэ совхозтар үүт ыраахтай ыраахтыгы эбэҕэтэлистибэтэрин 93,2 бырыһыан эрэ толордулар. Бу көрүнүгэ хаалыны «Чурапчы», Эрилик Эристиин аатынан уонна Субуруускай аатынан совхозтар таһаардылар. Оттон үүтү государствоҕа тутарын сорудаҕын совхозтар барыта толороннор, былырыыҥҥы кыстык туһаныллыбат кормоҕоллоох кормлэрдэрэ 17,3 тонналаах алдьох үүт совпадкаланна. Былаан оройуон үрдүнэн 24,7 бырыһыан аһарылынна. Оо эрээри бэйэ фуражнай ыраахтан үүтү ылыы сорудаҕа 242 кг анараа диэн 192 кг толорулларын графиктаах үүт 9,4 бырыһыана сиэ ылыллыбата. Сорудахтарын совхозтар барыта толорботулар, оо аһыгар «Мыҥдаҕалаайы» уонна Карл Маркс аатынан совхозтар былырыыҥҥы көрдөрүүлэрин кэмэттылар.

Ыччат суоһуну төлөҕүтүүгэ үлэ эмиэ эрэйиллэрин курдук тэрийэрилэбэта. Үс ыйга бэйэ борооску орто төлөҕүйүүтэ 36,3 кг тэҥнэһэн график 3,7 кг сиэ толоруллубата. Ордук ачыгый привеҥ «Мыҥдаҕалаайы» (30,8 кг), «Чурапчы» (33,3 кг), Субуруускай аатынан (34,7 кг) совхозтар ылылар.

Кыстык аҥаастыы ыйдарыгар оройуон үрдүнэн барыта 117 ыраах суоһу уонна 43 сылгы ыраахтыгын олох улахан хоромньу оҥоһуллуна. Ордук алдьох сүүк 37 ыраах суоһуну өлөрбүт Субуруускай аатынан, 30 ыраах суоһуну уонна 11 сылгыны туһата суох туоратыбыт Эрилик Эристиин аатынан итиэннэ 22 ыраах суоһуну, 13 сылгыны хоммуньуттан өлөрбүт «Мыҥдаҕалаайы» совхозтар таһаардылар. Бу барыта көрүүтүн-харайыыттан суоһу туһата суох олуурга. Болтого, Бөҕүүр, Хоптоҕо, Өдьүлүүн, Хатылы уонна Хайахсыт отделениелэригэр ордук алдьох тиэ оту, концентрированнай аҥылыктары ороскуоттаах ыылыктары оскуоттаах суоһу ыытыллар. Ыраах төрөтөр боксалар хаһан ахсын бэлэм буолбатахтар. Ньирэй клеткалара итиэстэр, сиэ ороскуоттаах ыыктар. Хотоннор тымныылар. Ити итиэстэр бэрт түргэнник туоратыллыахтаахтар. Быйыл совхозтарга ыраах эрдэ төрөөн эрэр. Оттон төрүөҕү сүтүүгэ суох ылыыга уонна тыыннаах ыччатка ураты ыҥаммыны уурулуохтаах. Ыаллар сирдэригэр хотоннору электричестволаах итиэннэ олохтуохха. Ньирэйдэри бастакы түөрт-биэс хонуктарыгар эмиэрэхха, оттон салгыы икки ыйга диэри аналлаах профилактоорийдарга туруоруохха, көрүүнү-харайыыны саамай эрэллээх, опытаах суосуҥуттэргэ итэрийиэхха.

Ыаҥыгы ыйдарга ыанныыгы көрүүнү-харайыыны, аһатыыны салгыы туһаран, сир ахсын күүгэ үстэ ыаҥыны, төрөөбүт ыраахтары раздойдаҕыны олохтоон үүтү ылыыны үрдэтэн иһиэхха.

Суоһуну, ордук ыччат суоһуну, көрүү-харайыы иһин эпиэтинэс мунутуурдук үрдэтиллиэхтээх. Кэнньуннан өлүү хас биирдии түбэлтэтигэр буруйдаахтары тутатына чуолкайдаан сонтоох материальнай уонна моральнай эпиэккэ тардан иһиллиэхтээх.

Быйылгы кыстык суоһу интинтигэр, кинитгэн бороууксуйыны ылыыга пятилеткаҥы ситиһиилээхтик түмүктээһиҥэ быһаарар суолталаах. Оо иһин хантан хаалбыт ыйдарга суоһуну эҥчирэппэккэ интиигэ, кинитгэн албах эти, үүтү ылыыга хас совхоз, отделение, бириигэдэ, ферма ахсын социалистическай куоталаһыы хаһаанныгыгар да кохтоохтук, дьиҥ-чахчы хамсатыылаахтык тэриллиэхтээх. Совхозтар парткомнара, ыахтааҕы партийнай тэриллэлэр, профсоюзнай комитеттар бу үлэни күүгэ салайар, сүрүннүүр эбэҕинэстээхтэр.

Үүт фермаларга саҥа тоҥуохха болҕомнонуо олус быыаннык, сонтоох таҥаһыны суох ыытыллар. Ыаҥы төрөтөр боксалар хаһан ахсын бэлэм буолбатахтар. Ньирэй клеткалара итиэстэр, сиэ ороскуоттаах ыыктар. Хотоннор тымныылар. Ити итиэстэр бэрт түргэнник туоратыллыахтаахтар. Быйыл совхозтарга ыраах эрдэ төрөөн эрэр. Оттон төрүөҕү сүтүүгэ суох ылыыга уонна тыыннаах ыччатка ураты ыҥаммыны уурулуохтаах. Ыаллар сирдэригэр хотоннору электричестволаах итиэннэ олохтуохха. Ньирэйдэри бастакы түөрт-биэс хонуктарыгар эмиэрэхха, оттон салгыы икки ыйга диэри аналлаах профилактоорийдарга туруоруохха, көрүүнү-харайыыны саамай эрэллээх, опытаах суосуҥуттэргэ итэрийиэхха.

Ыаҥыгы ыйдарга ыанныыгы көрүүнү-харайыыны, аһатыыны салгыы туһаран, сир ахсын күүгэ үстэ ыаҥыны, төрөөбүт ыраахтары раздойдаҕыны олохтоон үүтү ылыыны үрдэтэн иһиэхха.

Суоһуну, ордук ыччат суоһуну, көрүү-харайыы иһин эпиэтинэс мунутуурдук үрдэтиллиэхтээх. Кэнньуннан өлүү хас биирдии түбэлтэтигэр буруйдаахтары тутатына чуолкайдаан сонтоох материальнай уонна моральнай эпиэккэ тардан иһиллиэхтээх.

Быйылгы кыстык суоһу интиигэр, кинитгэн бороууксуйыны ылыыга пятилеткаҥы ситиһиилээхтик түмүктээһиҥэ быһаарар суолталаах. Оо иһин хантан хаалбыт ыйдарга суоһуну эҥчирэппэккэ интиигэ, кинитгэн албах эти, үүтү ылыыга хас совхоз, отделение, бириигэдэ, ферма ахсын социалистическай куоталаһыы хаһаанныгыгар да кохтоохтук, дьиҥ-чахчы хамсатыылаахтык тэриллиэхтээх. Совхозтар парткомнара, ыахтааҕы партийнай тэриллэлэр, профсоюзнай комитеттар бу үлэни күүгэ салайар, сүрүннүүр эбэҕинэстээхтэр.

Сылаг орто оскуолатыгар учуутал Е. Д. Макаров салаататынан «Эдэр техниктэр» кружуогун үлэлиир. Кини судно-авиамоделизм, байыаннай техника, көрдөрөн үөрэтии пособиеларын оҥоруу, тыа хаһаайыстыбатын техниката диэн салаалардаах.

Соторутаабыта буолан аҥаастыы оройуон учууталларын тохсунньутаабы суоҕа мунньаҕын ыыттылыахтара «Эдэр техниктэр» кружуогун чилэлиннэрэ тэрийбит быыстапкаларын—самолеттар, ракеталар, трактордар моделларын, электрическэй олоппоҕу, оборор устубут өҥнөөх кинилэрин—нарахсаан көрдүлэр. Сылаг оболоро бу күннэргэ Владимир куорранка ыытылар үөрэнээччи-кинолюбителлэр Бүтүн Сойуустаабы конкурстарыгар кыттыыны ылаллар.

Снимокка: (хаҥастан) техническэй кружуокун чилэлиннэрэ Павлин Филиппов, Коля Макаров уонна Гоша Макаров Пионердар оройуоннаабы дьиэлэрин директора М. В. Сивцеваны кыттар.

П. Оненешников фотота.

БЫЫБАР ИННИНЭЭҮИ МУННЬАХТАР

Общественнай тэриллэлэр уонна үлэ коллективтара ороҥ буоҕ олохтоох Советтарыгар депутаттарга кандидаттары салгыы туруорттуулар.

Оройуоннаабы Совет депутаттарыгар кандидаттарыынан туруорулунуулар: райпотребобщество коллективыттан 41 №-дээх участокка Чурапчыгаа гастроном продавеца Полина Васильевна Городецкая, кини балыыһа коллективын уларыт тэриннэн 37 №-дээх участокка оройуон байыаннай комиссара Виктор Павлович Белоусов, «Мыҥдаҕалаайы» совхоз коллективыттан 6 №-дээх участокка ити совхоз директора Василий Петрович Чичигинаров. Чакыр отделениетын рабочайдарыттан уонна сэлэҥнэлэҕэстэриттэн 26 №-дээх участокка бастыҥ ыаҥыыстыт Александра Прокопьевна Адамова.

Чурапчы сельсовет Советыгар депутатка кандидаттарынан «Сельхозтехника» холбоһук коллективыттан 43 №-дээх участокка товаровед комсомолка Ирина Викторовна Герасимова, управлениетын уларыт иттэриттэн 12 №-дээх участокка бастыҥ инстаньыаг ССКП чилиэнэ Мария Саввична Кузьмина, туруорулунуулар.

«ЯКУТСЕЛЬСТРОЙ» МЕХУЧАСТОГЫН 1985 СЫЛГА

социалистическай эбэҕэстэлистибэтэ

—тутар-таҥар үлэлэр сыҥаараа былаанналарын ахсыннары 30 күнүгэр—ССРС төрүттээммит күнүгэр, пятилеткаҕа сорудахтары адтыннары 7 күнүгэр—ССРС Конституциятын күнүгэр толоруохпут, оо иһигэр:

—РСФСР, Саха АССР Верховнай Советтарын уонна олохтоох Советтар быыбардарын көрсө тутар-таҥар үлэлэр икки ыйдаабы кирбиилэрин ылыахпыт;

—В. И. Ленин төрөөбүтэ 115 сылын көрсө генеральнай бөдөҥсөтинэн уонна байа күүһүнэн оҥоһуллар үлэлэр түөрт ыйдаабы сорудахтарын толоруохпут, 1000 кубическай метр тутуу маҥын тиэйэн киллэрэн бу көрүнүгэ сыллаабы кирбиини ылары ситиһиэхпит;

—Улуу Кыайыы 40 сылын көрсө тутар-таҥар үлэлэр түөрт аҥар сылаабы былааннарын толоруом тиийиэхпит;

—спортзал тутуутун болдьоҕун кинниэ, стахановскай хамсаһын 50 сыла туолуутун көрсө, бүтэриэхпит;

—сууккаҕа 2,5 тонна кыаммалаах пекарняны Улуу Октябрьскай социалистическай революция бырааһынныгын көрсө үлэҕэ киллэриэхпит;

—барыы былааннаах объектары «учүгэйтэн» намыһаҕа суох сыанаҕа туттарыахпыт.

Рабочайдар үлэҕэ активностарын үрдэтэн наука, техника ситиһиилэрин уонна бастыҥ опыты олохтоох киллэрэн, үлэ тэрээһинин салгыы туһаран үлэ бириэмэтин сүтэриннин аччатан:

—үлэ оҥоруммутун былаанныттан 1 бырыһыан үрдэтиэхпит; тутар-таҥар үлэлэр ороскуоттарын былаанныттан 1 бырыһыан намтатыахпыт;

—үлэҕэ киллэриллиэхтээх объектарга сылдьар барыы рабочайдары аккордтай-премиальнай төлөбүргэ, болуотуннуктар бириэмиэ бириэмиэ бириигэдэлэрин бириигэдиэн бэдэрээккэ киллэриэхпит;

—рабочайдары бириигэдэлэр советтарын, үлэ хаачыстыбатын советын үлэлэриттэр кинэнник тардан производствоны салайыыга активнайдык кытыннарыахпыт;

—сыл устата 2000 киловатт-чаас электроэнергияны, 2 тонна цемени, 20 кубическай метр арбэтиллибит матырыйаалы, о. д. а.—барыта 4 тыс. солк. тутуу матырыйаалларын, 2 тонна уматыгы-оҕуноҕу камчилиэхпит. Итиэннэ суоттарыгар икки күн үлэлиэхпит;

—шефтээх Карл Маркс аатынан совхозка уонна «Чэчиргэ» оро садыгар комбууттан салгыы көмөлөрдүүхпүт.

Олорор сэлиэннэҥнэрбитин көрдүүгэ хас биирдии үлэһит биирдии маҥы олордон үүнэриэхпэ.

Ыаҥ пүмүктэрин аҕыйаатаһаллар

ТУҺАНЫЛЫБАТАХ КЫАХТАРЫ ТУЛА

Аҥаастыы сыл түмүгүнэн оройуонна иккис миэстэлэммит Субуруускай аатынан совхоз болтоготооҕу отделениета былааннары барыы көрүүнэриттэн эрэ-дохси толорбутун сэргэ сүрүн хаачыстыбаннай көрдөрүүлэри балаччы туһаарда. Оо курдук, 1983 сылы кытта тэҥнэтэхха кулун уонна ньирэй деловой тахсыылара лаппа үрдэтиллэр, биирдии фуражнай ыраахтан үүтү ылыы 149 кг ыраастаан, 1522 кг тиэрдилиннэ. Ыччат суоһуну уотуута идэтийэн үлэлиир коммунист С. Н. Картузов звенота оройуонна бастаата. Отделение оттоһуҥна былаанын бириэ бастакынан толорбута. Былаанныммыт объектар сүүмэҥнэн барыы түүлаан үлэҕэ киллэрилиннилэр.

Оо эрээри маннык соторутаабыта буолбут сыллаабы уопсай производственнай мунньахха дакылаатчыт отделение управляющайа Г. В. Смирников итиэннэ тыа эпиэт табаарыстар болҕомтону үлэ ордук хаалан иһэр салаатыгар туһаайдылар. Туох хаанык иннинэ суоһу көмөлөрүнэн өлүүтэ салҕана турар. Аҥаастыы сылга 74 ыраах суоһу өлүө. Ити итиэннэ бу туоратыллыахтаах. Мунньах кыттыылаахтара оо иһин быйыл маассабай төрөөхтэ бэлэмнэниини ордук кичэйэрэ, саҥа төрөөбүт опыттаах илиилэргэ итэрийэрэ, профилакторийдар кадьүүстэрин үрдэтэргэ этилэр, хотоннор сиистэрин суох оҥоруута аналлаах оҕохтору туруорууну «Сельхозэнерго» предприятиета түргэтэтэрин модьуйдулар.

Үүгүтэр суосуҥуттэртэн материальнай эпиэтинэс ырааҕынан сиэ ирдэммэтэҕин, ангардас окко, сиилэска эрэнэн аҥылык көрүүгүн эбэтиигэ болҕомто уурулуохтаах буоҕутун, мэчиргэ ыйдарыгар маннык бостуукталарынан арыт туһаныах дьон аналларын самаатылар.

Пятилетка түмүктээһиннэрэх сылын былаанныра киэнтээһиннээхтэр. Оннук да буолан отделение бу сыллаабы производственнай мунньаҕын кыттыылаахтара олору ситиһиилээхтик толороргэ, биирдии фуражнай ыраахтан үүтү ылыы, 100 кг эбэтэн, 1570 кг тиэрдэргэ, государствоҕа туттарыллар үүт 60 бырыһыанын бастакы суорталаанан туттарарга бириэ саҥаннан социалистическай эбэҕэстэлистибэ ылыннылар.

Н. КАЖЕННИН.

НОРУОТ ХОРСУН БЫҺЫЫТА ӨЛБӨӨДҮЙБЭТ

★

Бүгүүнгү страницаҕа МУГУДАЙ нэһилиэгэ

★

КИНИЛЭРИНЭН КИЭН ТУТТАБЫТ

Билиҥҥи Мугудай сельсиэй Советын территориятыгар Аҕа дойду сэриитин саҕана Төлөй уоннка Мугудай нэһилиэктэрэ бааллара. Кинилэр сэриигэ 204 чулуу уолаттарын атаарбыттара. Оп дьонтон 89-тара Ийэ дойду коҥулун уоннка кэскилин иһин сырдык тыыннарын биэрбиттэрэ. Сэрии иннинээҕи эйэлээх тутууга айымньылаахтык үлэлээбит, маҥнайгы, колхозтары тэрийсибит, салайсыбыт В. К. Сивцев, Е. П. Попов, Д. В. Захаров, А. Н. Захаров, И. В. Корнин, Н. К. Дьячковскай уо. д. а. сэрии толоонугар охтубуттара. Кырыктаах кыргыһыыларга хорсун быһыылары көрдөрөн П. В. Корнин Кыһыл Знамя, Кыһыл Сулус, А. Н. Гуляев Аҕа дойду сэриитин II степеня, Т. С. Ноговицын иккі Кыһыл Сулус, Д. Е. Захаров, И. М. Сивцев, Н. М. Пермяков, П. А. Абрамов, С. П. Попов, Н. Г. Оконешников Кыһыл Сулус, М. М. Пермяков, Н. М. Дьяконов, А. С. Бродников, С. С. Толстоухов, Д. Ф. Васильев, Н. Е. Захаров Алтан Аҥ орденнэрэ наҕараадаламмыттара.

Сут, кураан мэҥэстибит сэрии ыар сылларыгар дойдуга оҕолор, дьахталлар, кырдьаҕастар геройдуу үлэлэриэн колхозтары тутан олорбуттара.

Сэрии кэнниттэн дойдуну чөлүгэр түһэрии кэмигэр уоннка ол кэннинээҕи пятилетка сыларыгар үлэҕэ үрдүк көрдөрүүлэрин иһин М. С. Оконешников «Норуоттар доҕордоһуулара», Д. А. Дьячковскай, Д. Т. Сивцев, Я. Г. Павлов, И. М. Сивцев, В. М. Хоютанов Үлэ Кыһыл Знамята, А. К. Толстоухова, И. И. Сивцев, П. С. Сивцева, И. Д. Пермяков, В. В. Корнин «Бочуот Знака» орденнарынан наҕараадаламмыттара. Нэһилиэк олохтоохторо Ленинскай бириэмийэ лауреата Д. Д. Красильников, СССР Государственнай бириэмийэтин лауреата М. С. Толстоухов, науканар кандидаттара А. И. Сивцева, А. П. Оконешникова, К. Г. Оконешников, И. Д. Захаров, суруйааччылар А. С. Бродников, М. Д. Попов аатларынан кизи тутталлар.

Улуу Кыайыы 40 сыла туолуутун көрсө тэ" нитиллибит социалистическай куоталаһыыга ыытан совхоз маннаҕы отделениета ааспыт сыларга ыраах сүөһүнү, сылгыны иитии былааннарын толорторбоото. Сорудахтар үүтү валовой ыаһыҥҥа 119, атыылаһыҥҥа 124, эти туттарыыта 108, түүлэҕи соҕотуолкалаһыҥҥа 233 бырыһыан толорулуннулар. Биир фуражнай ынахтан 1742-лии кг үүт ыанна. Пятилетка түөрт сыларын сорудахтара үүтү ыаһыҥҥа 534 тоннанан, туттарыыта 437 тоннанан, эти атыылаһыҥҥа 146 тоннанан, түүлэҕи бултаһыҥҥа 20 тыһ. солк. аһарылыннылар.

Быйылгы ыстыкка киирэн баран үүтү ыаһын, ыччат сүөһүнү төлөһүтүү графиктара куоҥарыллан иһэллэр. Ордук үрдүк көрдөрүүлэри Т. Н. Терютина, А. Н. Толстоухова, Т. М. Пермякова старшайдаах фермалар коллективтэра ситистилэр. Үүтү ыаһыҥҥа Никифор Оконешников, А. Р. Толстоухова, бероскуну төлөһүтүүгэ И. Д. Петрова уоннка А. В. Смирникова бастаан иһэллэр.

Улуу Кыайыы юбилейын көрсө социалистическай эбэһээтэлистибэлэр ыытыллан бу күннэргэ хаһаайыстыба бары салааларыгар ахтаах үлэ тэнийдэ.

М. КРОННИКОВА,
сельсовет исполкомун председателэ.

Үтүө үгэстэри салҕаччылар

Карл Маркс аатынан совхоз Мугудайдаҕы отделениетын Уу Орустаах фермытыгар 7 ыанньыксыт үлэлиир. Кинилэртэн 6-лара—ЫБСЛКС чилиэннэрэ. Быйыл иккис сылын ыанньыксыттыыр комсомолка Анна Толстоухова старшайдыыр. Кини аҕата Николай Иванович, ийэтэ Анастасия Романовна эмиэ манна үлэлиилэр.

—Күнүгэ үстэ ыыбыт. Түөрт үөһэн тахса ыах тороото. Кыргыттар—үлэни тэҥнэтиэкэ үлэлиир дьон. Хара маҥнайгыттан ынаҕы сатаан ыыр, сүөсүһүт үлэтин биллэр этиллэр,—диэн кэпсиир наставникпытар А. Р. Толстоухова. Анастасия Романовна —ардыгар сүөһү иитиитигэр ирдэбилбит-мускуллубут опыттаах үлэһит. Аласпыт сылга ыанньыс ахсыттан 2505-тии кг үүтү ыан эбэҥэтэйистибэтин аһары толорбута. Итиэ курдук Толстоуховтар дьиэ-кэргэн нэһилиэккэ биир бастыҥ үлэһит династия быһыытынан биллэр.

—Уон үһүн буолан, кылааһынан тутуспутунан совхозка үлэлии тахсыбыппыт. Биллиэн биир кыыспыт ыарыгай кэрэ, атыттар барыа ыанньыксыттыыбыт,—диэн сэҥэргиир быйыл иккис сылын үлэлиир Екатерина Коркина. Оттон быйыл совхоз производствотыгар 1984 сыллааҕы выпускниктар уон ахсыа буолан тахсыбыттара. Кинилэртэн сорохторо бу фермаҕа, үксүлэрэ Төлөй Дириҥэр үлэлиилэр. Өссө 60-уе сылларга саҕаламмыт үтүө үгэс—оскуола кэнниттэн производствоҕа үлэлэн эрэ баран салгыы үөрэнии—саҥаннар.

Сүөсүһүттэр барыа экономическай үөрэх занятиелэригэр дьарыктаналлар, хас бэйиисэ ахсын «Сүөсүһүт күнэ» ыытыллар. Үс кийиттэн састаантаах идеологическай хаачыйыы совета үлэлиир.

Биллиэн туругунан ферма үрдүнэн валовойунан 3 центнертэн тахса үүт ыанар. Ордук үчүгэй көрдөрүүлэрэх комсомолкалар Сардыана Сивцева, Элла Никифорова, кырдьаҕас ыанньыксыт А. К. Гоголева ааспыт сыл түмүгүнэн иккі тыһыынчалаах кирбиилэн үгүордаабыттара. Коллективка Екатерина Коркина, Варвара Абрамова, Филипп Дьяконов курдук общественнай үлэ активистара бааллар.

Кэрэ-балаҥ даталардаах 1985 сыл вахтата салҕанар. Коллектив Улуу Кыайыы 40 сылын көрсө сыл бирэ ыйдаҕы соруданы толорор дьулуурдаах. Эдэрдэр бэйэлэрин коллективтарын чилиэннэриэн Аҕа дойду Улуу сэриитигэр Чернигов куораты комуускаһын иһин геройдуу охтубут биир дойдулаахтара старшай сержант Н. Н. Сивцев II ыланнар, буойун ирдэтигэр аҥыллыбыт хаммаһы Ийэ советскай фондуттан биэрэргэ быһаарбыттар. Итиэ курдук, Ийэ дойду коҥулун иһин кыргыһыы толоонугар охтубут буойун аҕаастыгар эргиллэн Ийэ туһугар үлэлиир.

Күн-дьыл тохтоло суох аһар. Оттон эдэрдэр аҥа колуонэ үтүө үгэстэрин салгыыллар, кинилэр сырдык аатларын умнубаттар.

М. МИХАЙЛОВА.

Снимокка: ферма коллектива (хаҥастан) А. Р. Толстоухова, А. К. Гоголева, Н. И. Толстоухов, Анна Толстоухова, Филипп Дьяконов, Мария Сивцева, Элла Никифорова уоннка Екатерина Коркина.

П. Оконешников фотота.

Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэрии кыттыылаахтара общественнай олохтоох активнайдык кытталлар: ыччаттары кытта көрсүһүүлэргэ, агитбоналар запятиеларыгар бэйэлэрин бойобуой суолларын туһунан кэпсиллэр, күүстэрэ кыайарынан совхозка үлэлиилэр.

Снимокка: (хаҥастан) Семен Никифорович Красильников, Тимофей Степанович Ноговицын, Егор Степанович Толстоухов уоннка Михаил Иванович Пермяков.

П. Оконешников фотота.

ВЕТЕРАННАР АХТЫЫЛАРЫТТАН

Урукку Төлөй нэһилиэгин бастакы колхозтарын хоһуун үлэһиттэрэ билигээгинэ диэри кэпсэлгэ сылдьаллар. Ыанньыксыт М.Е. Захарова Саха АССР Верховнай Советын бастакы быыбарыгар депутатынан талыллыбыта. Оттон К. З. Борисова кыайыылаах үлэһит быһыытынан киэҥник сурах ылбыта. Хонуу үлэһиттэриттэн Е. Ф. Толстоухов, П. Х. Абрамов күннэ биирдии гектары, оттон И. Д. Лаврентьев уларнай күннэргэ 2,4-түү гектарга тиийэ охсон нормаларын туолларэ. А. А. Захаров ангардас сүгэнэн күнүгэ түөрттүү саҕаны көрдөрэ.

Бастыҥнар хотуулаах үлэлэрин баттаһан колхоз барыа үлэһиттэрэ күүрээнээхтик үлэлээн сэрии ыар сылларыгар, калин дойдуну чөлүгэр түһэрии кэмиэригэр колхоз тэриллэ-хаһаайыстыба өттүнэн бөҕөргөөһүнүгэр төһүүнэн буолбуттара.

Д. ГУЛЯЕВ,
советскай, колхоһунэй тутуу ветерана.

х х х

Сут, кураан, хоту көҥүү сэрии буолан 1942 сыллаахха нэһилиэккэ «Сайдыы» колхоз эрэ хаалбыта. Колхоһу шилиэнсаҕалаан, салайан В. И. Красильников, С. Н. Красильников, Т. П. Сивцев итиэ ыар сыллары туораппыттара.

Олус ыарахан усулуобуйаҕа бэйэни харыстаммат үлэ сир аайы тэнийбита. Оттоллорго ыанньыксыттар Ф. И. Пермякова, А. И.Сивцева, арыгыыт Д. С. Сивцева дьиэгэлэрин кэбүлэн албах сыраларын биэрбиттэрэ. Колхоз барыа сүрүн үлэлэриэр саҥа улаатан эрэр уолаттар уоннка кыргыттар П. С. Сивцева, М. И. Сивцева, И. Д. Пермяков, М. В. Сивцев, Ю. К. Аммосов төһүү үлэһиттэриэн биллибиттэрэ.

Ф. С. Катаков оҥуруот аһын уоннка хоҥтуоннуй өлгөм үүнүүлэриэн хомуйан сут дьылларга албах киһини хоргуйуттан быһаабытын билиҥҥи дьон махтанан ахталлар. Сэрии да дьылларыгар дьулуурдаах үлэ түмүктэрдээх буолара. 1943 сыллаахха колхоз туорахтаах культуралар үрдүк үүнүүлэриэн хомуйан государствоҕа албах бурдуҥу туттаран сурадыбыта.

Д. Д. ПЕРМЯКОВ,
үлэ ветерана, урукку бригадьыыр.

х х х

М. Горькай аатынан колхозка суотчутуунан үлэлии сылдьан 1942 сыллаахха армиэҕэ ыытыллыыбыттым. Бастакы бөҕөбүөй сурахтаммыт Смоленскай туһаайыыстыгар ылбыттым. Биир дэриэбинэни ылыыга буолбут кырыктаах кыргыһыыга аттыбар снаряд түһан үс сириэн бааныран госпиталга киирбитим. Үтүөрэт, 1944 сыл бэс ыйыгар, Белоруссияҕа Бобруйскай анныгынаары кыргыһыыларга кыттыбыттым. Пулеметчик этим. Өстөөх оборонатын тоҕо котон хас да дэриэбинэни ылбыппыт.

Мин эмиэ бааныран госпиталга эмтэнэн баран атырдьах ыйыгар фронтка үсүһүн тиийбитим. Ол кэмнэ Польшаны босхолоһуҥҥа кырыктаах хаҥсыылар бара туралларга. Висла оруһу туораһыыларыгар бааныран, контузияланан эмиэ госпиталланан 1944 сыл тохсунньутугар тэрдэстэн фронтка киирбитим. Бастаан связнойдуан сылдьан баран алта ыйдаах фронтовой училищеҕа үөрэхтэ ыытыллыыбыттым. Кыайыыны оннооҕор хорсубуттум.

Т. НОГОВИЦЫН,
иккі Кыһыл Сулус орден кавалера.

Италия: ОЛИВАЛАР АННЫЛАРЫГАР ЭЙЭ СУОХ

«Ад массыынага» «Неаполь—Милан» пассажирскай экспресс Флоренция уонна Болонья куорттар икки ардыларыгаары Италия территориятыгар саамай үөһүн түннелга кирбитин кэнни үлэлээбитэ. Уатыы тэбис түмүгэр эл ахсынныыгаары түүн 15 киһи өлбүтэ, 100-тэн тахса пассажир баһыырбыта. Бу хаанналаах бүрүйү өгөрүү 1984 сылы кутурданнаахтык түмүктээһиннэн буолбута уонна дойдуну бүтүннүүтүн долгуннута. Ультра-уҥа күүстэр киниилэрин-тахсыыларын утары бырачыастыыр массабай митиннэр, мунньахтар уонна демонстрациялар ыстыыннылар. Парламенҥа суһал чөкүүрдэр буолуталаатылар. Болоньяҕа өлбүтүгэр өйөмүт кутурданнаах церемониҕа политическай партиялар, прогрессивнай общественнай тэриллэлэр, профсоюзтар, ыччат салайаччылара сыыстылар.

Италия Компартията бэчээтээбит сайабылыанньатыгар итти террористическай акция куорраллыыр неофашистскай күүстэр обществоҕа бүтүннүүтүгэр иэстүүлэрин көстүүтүнэн буолара бэлиитэнэр. Киниилэр сыалтара—Италияҕа түөрэккэй, күүһүлэһиннээх, дьиксиннэриилээх быһыыны-найгыны уоскытыы, ис политическай түүлгэҕэ уҥа диэки эргиллиини ситиһии. Ультра-уҥалар дьайыыларын төрүтэ өссө 1969 сыл ахсынныыгаары Милаҥҥа тыа хаһаайыстыбатын баныыгар бомбаны эһиннэн уурулаабыта. Онтон баттэх хара мрбаахылаахтар үгүс бүрүйү оҥордулар, киниилэр илиилэриннэн 140 киһи өлөрүллүбүт, хас да түүстэр баһыардылар.

Ол эрээри бүрүйү оҥорооччулар сөкүүн иннигэр эпиизэттии иликтэр. Киниилэр кэнсүл ийбаллыбатын кэнниттэн дойду политическай өлөрөр «саҥа кардинал кэм» саҕаламмыытын түһүнан биэрэтиитин түөрэ тэбэллэр. Краксы кабинетын баһылыктааһынын түмүктэрэ үөрдүбэтэрэ. Правительство дьиҥэр дойду иннигэр турар сыгыы проблемаларын бирдэстэрин даҕаны быһаара илик. Бедеҥ капитал үлэһиттэр быраабтарыгар кимэн киирпитин салгыыр, неофашистскай бөлөхтөр куорраллыыр үлэлэрэ күүһүрдэ. Экономическай кризис ыарахаттарын бүтүннүү бороспуой итальянецтар, үлэһит иэйилээннэх саныыгар сүктэрээри кабинет «куру ыта тардыыны» курсун ылынна.

Правительство парламены нөҥүө «үлэһит күүс сыанатын» туһунан декрети кötүтэн түһэрдэ. Ол үлэһиттэр дьиҥнээх хамнастара эмиэ сарбыллыытынан, норуот киэн маассалара салгыы дьадайыыларынан туолуйан тарыста. Кэнники даннайдар көрдөрөллөрүнэн, дойдута «наадата суох дьоннөр» армиялара 2,8 молуйуон киһиэхэ чугаһаата. Сыаналар тохтоло суох үрдээн иһаллар. 1985 сыллааҥы государственнай бюджет дефицита урут былыбатах үрдүк таһымнаах—113 триллион лираҕа, атыннык эттэхха оболоору киллэрэн туран хас биирдии итальянецка тиксэринэн 10-нуу молуйуон лираҕа, тиийэ өрө ыстаныаҕа барыллаллар. Американскай доллар курсун уонна банк учуотунай ставкаларын үрдэтиннэрэ лира атыылаһар дьоҕурун намтатар.

Норуоту утары курсу тутуһан туран, правительство рекордтаах таһымнаах ыттыбыт байыаннай бюджеты уладыгыннарар, байыаннай расходтары улуулаатар туһунан Пентагон модьуйуутун үгүүн кулуттуу толорор. Краксы правительствотын кэмигэр Комиссия (Сицилия арыы) баар американскай базаҕа ядернай кыыктаах ракеталар—бастаны өхсүүгэ аналлаах саҥа кимэн киирэр сэриилэр сэптэрэ тарбатыллан туруорулуннулар.

Үүммүт 1985 сыл Апекиннэрга суоттаан политическай хаһыыларыныан бэлиитэннэрэ. Президент, оҥу тэҥэ быыстан байаларын суолталарыгар парламеннэрга таҥнэһэр одохтоох органнарын быыбардарыгар бэлэмнэнии үгэнэлэн бара турар. Италия коммунистарын ылар буоллахха, киниилэр эйэ уонна демократия, үлэһиттэр тыын интэриэстэрин көмүскээн сылаатата суох охсуһалларын салгыырта биэ быыбаардыылаахтар. Италия Компартията реакцияны саҥнарар түһүгэр киэн народнай хамсаһыны бөдөргөтөр наадалаах бэлиитэнэр. Кини саныырынан, дойду ситиһиилээхтик сайдарыгар Италия политическай салаатын төрдүттэн уларытар наада.

Р. СЕРЕБРЕННИКОВ. (ССТА).

Норуокка—табаардар

СВЕРДЛОВСКАЙ УОБАЛАС. Серовскай механическай завод сыахтарыттан бирдэстэрэ үчүгэй кэстүүлээх лампалары, торшердары, светильниктэри, норуот туттар атын да табаардары оҥорон таһаарар. Аспыт сылга эргиэн ситимнэр хас да молуйуон солкуобайдаах, 1983 сыллааҥыттааҕар үс тыммыт бириэмэн ордук бороҕуукуйа сөпөһуллан атаарылыыта. Табаардар отут бырыыланнар сөнгөрдүлүннүлэр.

Снимокка: завод үлэһитэ З. Еремина саҥа табаардары көрдөрөр.

ССТА фотохрониката.

Редактор
А. Е. ЧИЧИГИНАРОВ.

ДОЙДУ ТЕМАТЫГАР БЭСІІЭДЭ

Мелодистар ороҥуоннаабы сүбэ мунньахтарын көрсө — КӨМУС ДОРБООНУ КӨТҮТЭН

Сүүрбэ-отут сыл анараа өттүгэр айыллыбыт В. Михайлов «Үчүгэй мин дойдум», В. Наумов «Таптаан туойар Чурапчым», Н. Барашков «Таптаппаабын Тамара», о. д. а. ырыалар дьон уоһуттан туспэттэр.

1978 сыллаахха Намҥа ыытыллыбыт мелодистар республикатаабы 3-с сүбэ мунньахтарыгар Матрена Васильева биһиги ороҥуоммутуттан аан бастаныыбыт мелодист аатын ылар чиэскэ тиксибитэ. Ол кэнтэн ырыаҕа мелодияны суруйар дьону кытта үлэ балачча тубуста. 1982 с. Н. С. Уаров салайаччылаах мелодистар ороҥуоннаабы советтара тэриллибитэ. Билигин мелодистар Светлана Константинова, Николай Барашков, Владимир Габышев I ырыалара норуокка киэҥник тарбаннылар. Оҕор мелодистар Михаил Постряков, Федор Гоголев, Василий Петров, Николай Саргыдаев ойымньылаахтын уларыллыллар.

Мантан аллараа эдэр мелодист Ф. Гоголев Советскай Союз Геройа Ф. К. Попов кэриэһигэр суруллубут «Сүөдэр төлөн сүрэҕэ» диэн ырыатын бэчээттиибит.

Сүөдэр төлөн сүрэҕэ

Маанна эргэ баларан
Маҥан туналы
таҕсан
Хараҥалыыны хаҥыыта
Гүлүн туһунан санаатар.
Хос ырыата:
Бу суон тиинтэр
Сүөдэри
Хотуур сүтэн
тиэтэллик
Ходуһаҕа киирэрин
Көрдохтөрө албахтик.
Биирдэ ыһыах саҕана
Сүөдэр ыгыллар
аттанан
Арааа диэки барбытын
Көрөн хаалта бу
хатыҥ...
Хос ырыата:
Арай киин туһунан
Ырыа ыллыы
ыллыылар
Совхоз дьоно субуһан
Ходуһаттан таҕсаллар
Хос ырыата:

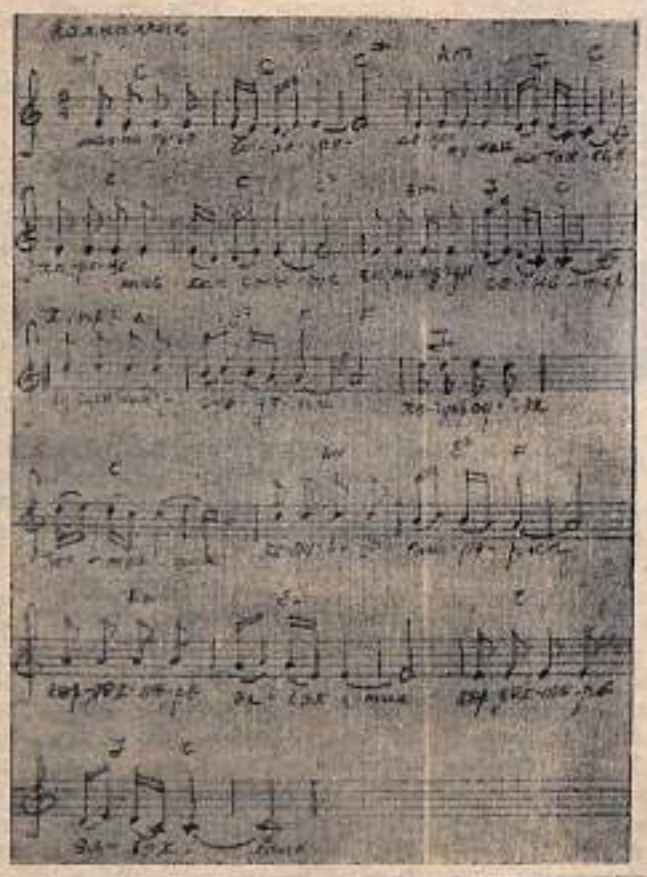

САҺА КИИНЭЛЭРГЭ ЫҢЫРАБЫТ

Бу ыйга ороҥуоҥҥа кыллаг болдьоохо кэлбит үс саҥа хартыына көрдерүллүр.

ГДР «Простите, вы смотрите футбол» диэн хартыыната 1982 сыл от ыйын 11 күнүн эргитэр. Итиэ күн балтараа миллиард киһи аан дойдуттаары 12-с чемпионат финальнай матчын сайдыытын иннэ-бүрүөс үрдүгэр ойорон катаан бара оттуларынан бэйиэрин футбол былааһыгар биэрбиттэрэ. Кинэ бары событиелаара Берлин бөлөр дьиэтигэр буолаллар уонна икки чаас хойобура барар футбол матчын бириэмэтигэр сөп-түбэһэллэр. Ллэптэ киһи олоҕун туһунан хаһыыр трагедиялаах, комедиялаах... —барыа-барыта ерүллүбүт олус интэриэһиннэй сюжеттардаах биэс новелланан таҥаллыбыт.

«Провинциалка» диэн французскай өгнөөх хартыына үөһүк кытыы сир кыыһа бара санаатын курдук сөптөөх үлэни көрүү, олоҕун оҥостор Парижка кэлиэ хайдах хомойолоохтук түмүктэммитин сэһэргиир. Бу дириҥ социальнай уонна психологическай хаһыысхалаах лиэнтэрэ сүрүн ороҕо итти дойду кэрэхсэнэр билигин режиссерлара киниэлэригэр биһиэннэн үһүллар Натали Бэй оҥоньуур.

Иккиэрэ суох хаалбыт икки оҕо үүс эрэйи-кыһалҕаны, агарастабылы, быстарыыны көрсүүлэрин, арааа күүчүмэйдэрэ туһаһыларын, түктэри быһыыларга сорохсуулэрин көрдөрөр икки сериялаах өгнөөх индийскай «Дети без матери» диэн киинэ долгуйбат, хараастыбат буолуохха сатаммат.

Итиэ тэҥэ бу ыйтан Свердловскайдааҕы киностудиҥа детективнай жанр биллиилээх мастара Николай Леонов «Агония» диэн сэһэнэ туруорулларбыт «Один без оружия» диэн өгнөөх саҥа киинэ кэрдоруллуоҕа. Туруоруу уус-уран салайаччыта—режиссер Никита Михалков.

С. ДАНИЛОВ.

ССКП райкома уонна райсовет исполкома Аҕа дойду Улуу сэриитин II степеҥэ орден кавалера, кооперативнай эргиэн туйгуна

ДЬЯЧКОВСКАЙ Афанасий Николаевич

ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэттэриэгэр, аймахтарыгар кутурданнарын тиэрдэллэр.

«Чурапчы» совхоз салаатта уонна Сылаг сельсоветын исполкома, райпотребобщество бырабылыанньата, партийнай тэриллэтэ уонна профкома, сибээс узлын уонна «Якутсельхозэнерго» Чурапчытаабы предприятиетын коллективтара, райсовет исполкомун культураҕа отдела Аҕа дойдуну көмүскүүр Улуу сэриэ активнай кыттыылаах, сэриэ инвалида, кооперативнай эргиэн ветерана

ДЬЯЧКОВСКАЙ Афанасий Николаевич

ыарахан ыарыыттан өлбүтүнэн кэргэнигэр, оҕолоругар, аймахтарыгар, билэр дьонноругар бэйэлэрин дириҥ утуулэриэрин биллэрэллэр.

Таптыыр кэргэним, аҕабыт, эбэбит, уйбайбыт, аймахпыт, кооперативнай эргиэн туйгуна, Аҕа дойду Улуу сэриитин активнай кыттыылаах

ДЬЯЧКОВСКАЙ Афанасий Николаевич

ыарахаммык ыалдьан өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, бокуонньук барыы уҥуохтаах тэриэгэр, билэр дьонугар ыһыллыннарабыт.

Кэргэнэ, оҕолоро, сиэннэрэ, быраатара, аймахтара.

Таптыыр ийэбит, эбэбит, аймахпыт

ОКОНЕШНИКОВА Анастасия Васильевна

уһун ыарахан ыарыыттан өлбүтүн, дириҥник курутуйан туран, барыы билэр дьонноругар ыһыллыннарабыт.

Оҕолоро, сиэннэрэ; аймахтара.

БИҺИГИ ААДЫРЫСПЫТ: почтовай индекс 678700. Чурапчы с. Карл Маркс уул. 12. ТЕЛЕФОННАРБЫТ: редактор—21-332, отделлар—21-265, уоскай 21-505.

«Саҥа олох» («Новая жизнь») — орган Чурапчинского райкома КПСС и районного Совета народных депутатов Якутской АССР.

Индекс 54907. Газета выходит по вторникам, четвергам и субботам на якутском языке. Объем 1 печ. лист. ЧУРАПЧИНСКАЯ РАЙОННАЯ ТИПОГРАФИЯ с. Чурапча, ул. Карла Маркса 12. Тираж 3455.

№ ЗАКАЗА 6.